

KỈ NIỆM 20 NĂM RA SỐ TẠP CHÍ ĐẦU TIÊN (THÁNG 6/2002)

KỈ NIỆM 20 NĂM XUẤT BẢN SỐ TẠP CHÍ ĐẦU TIÊN (THÁNG 6/2002)

TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU CON NGƯỜI 20 NĂM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN (2002 - 2022)

NGUYỄN ĐÌNH TUẤN*

Năm 2002, Tạp chí Nghiên cứu Con người được thành lập theo Quyết định số 263/QĐ-KHXH ngày 29 tháng 3 năm 2002 của Giám đốc Trung tâm Khoa học Xã hội và Nhân văn Quốc gia (nay là Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam), có giấy phép hoạt động Báo chí số 155/GP-BVHTT ngày 28 tháng 3 năm 2002¹. Tạp chí Nghiên cứu Con người là cơ quan ngôn luận của Viện Nghiên cứu Con người, là diễn đàn khoa học của giới nghiên cứu và hoạt động thực tiễn trong lĩnh vực khoa học xã hội. Số đầu tiên của Tạp chí được xuất bản vào tháng 6/2002.

Tính đến nay, Tạp chí Nghiên cứu Con người đã trải qua 20 năm xây dựng và phát triển. Trong suốt quá trình đó, cơ cấu tổ chức của Tạp chí cũng có những thay đổi theo sự thay đổi về Quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Viện Nghiên cứu Con người. Từ khi thành lập cho đến năm 2021, cơ cấu tổ chức của Tạp chí Nghiên cứu Con người gồm có Lãnh đạo Tạp chí và Phòng Biên tập - Trị sự². Từ tháng 10/2021, theo Quyết định số 1335/QĐ-KHXH ngày 21 tháng 10 năm 2021 của Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam về quy định chức năng, nhiệm vụ quyền hạn, cơ cấu tổ chức và hoạt động của Viện Nghiên cứu Con người, Tạp chí Nghiên cứu Con người gồm có Lãnh đạo Tạp chí, Thư kí tòa soạn và các viên chức làm biên tập, chuyên môn³. Trong 20 năm qua, nhiều nhà khoa học đã được bổ nhiệm giữ chức Tổng biên tập, Phó tổng biên tập và phân công chịu trách nhiệm xuất bản. GS.VS.TSKH. Phạm Minh Hạc là nhà khoa học đầu tiên đảm nhiệm vị trí Tổng biên tập (từ năm 2002 - 2007), tiếp đến là PGS.TS. Mai Quỳnh Nam (từ năm 2009 - 2013), PGS.TSKH. Lương Đình Hải (từ năm 2014 - 2020) và TS. Nguyễn Đình Tuấn (từ tháng 10/2021- đến nay). Các Phó tổng biên tập là PGS.TS. Hồ Sĩ Quý (từ năm 2002 - 2005), PGS.TSKH. Lương Đình Hải (từ năm 2012 - 2013), TS. Nguyễn Đình Tuấn (từ năm 2016 - 9/2021) và PGS.TS. Phạm Thành Nghị được phân công chịu trách nhiệm xuất bản Tạp chí trong giai đoạn từ năm 2007 - 2009.

* TS.; Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Con người, Tổng biên tập Tạp chí Nghiên cứu Con người, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

¹ Đến năm 2013, Bộ Thông tin và Truyền thông cấp mới Giấy phép hoạt động báo chí số 105/GP-BTTTT ngày 22/4/2013 cho Tạp chí Nghiên cứu Con người.

² Những năm đầu, cán bộ Phòng Biên tập - Trị sự gồm: TS. Vũ Thị Minh Chi - Trưởng phòng (từ năm 2002 - 2012), CN. Nguyễn Mạnh Cường, CN. Trần Thị Tình, CN. Nguyễn Thị Thắm (từ năm 2009). Giai đoạn từ năm 2012 - 2021 gồm: CN. Lê Thị Tố Lam - Phó Trưởng phòng, ThS. Nguyễn Thị Thắm.

³ CN. Lê Thị Tố Lam - Thư kí tòa soạn, ThS. Nguyễn Thị Thắm - viên chức làm biên tập, chuyên môn.

KỈ NIỆM 20 NĂM XUẤT BẢN SỐ TẠP CHÍ ĐẦU TIÊN (THÁNG 6/2002)

Nguyễn Đình Tuấn

Tạp chí Nghiên cứu Con người có kì hạn xuất bản 02 tháng/kì bằng tiếng Việt, tương ứng với một năm 6 số; khuôn khổ in của tạp chí là 19 cm x 27 cm; số trang: 80 trang. Tính đến số 3/2022, Tạp chí Nghiên cứu Con người đã xuất bản được 120 số. Trong đó, đã in 595 bài nghiên cứu; 81 bài trao đổi; 401 bài thông tin; 95 bài giới thiệu sách; 22 bài phát biểu của các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước; 26 bài dịch; 37 bài tổng luận; 09 bài sự kiện và nhận định; 50 bài trong mục diễn đàn khoa học; 47 bài thuật ngữ nhân loại học văn hóa; 31 bài gương người tốt, việc tốt; 07 bài trong chuyên mục con người chất lượng và cuộc sống. Các bài viết đăng trên Tạp chí Nghiên cứu Con người là các tác giả trong và ngoài nước.

Nội dung các bài viết đăng trên Tạp chí Nghiên cứu Con người khá đa dạng và phong phú. Trong đó tập trung vào các lĩnh vực chính như: nghiên cứu con người, phát triển con người, quyền con người, an ninh con người, nguồn lực con người, các chỉ số liên quan đến con người và phát triển con người, tiềm năng, tài năng và mối quan hệ giữa con người với kinh tế, văn hóa, giáo dục, chăm sóc sức khỏe, môi trường, v.v.. Các bài viết công bố trên Tạp chí Nghiên cứu Con người thời gian vừa qua đã góp phần làm sáng tỏ những vấn đề lí luận và thực tiễn nghiên cứu liên quan đến con người, phát triển con người trên thế giới và Việt Nam, là cơ sở để xây dựng, phát triển bền vững con người Việt Nam. Bên cạnh đó, Tạp chí Nghiên cứu Con người cũng có nhiều bài viết phân tích làm rõ những giá trị văn hóa, con người Việt Nam truyền thống và hiện đại; phân tích, lí giải những vấn đề cấp bách đặt ra trong xã hội, trong cuộc sống của con người; góp phần phản biện xã hội; tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, những thành tựu phát triển kinh tế-xã hội của đất nước góp phần quan trọng vào công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Trải qua 20 năm xây dựng và phát triển, Tạp chí Nghiên cứu Con người cũng có những thay đổi về hình thức trình bày và số lượng bài đăng trong một số tạp chí. Mặc dù vậy nhưng có những nguyên tắc vẫn được giữ nguyên. Đó là những yêu cầu về sự đảm bảo chất lượng và nội dung của các bài viết. Những năm gần đây, cùng với việc phát hành bản giấy, Tạp chí Nghiên cứu Con người cũng đã thực hiện đăng tải các số Tạp chí lên Website của Viện Nghiên cứu Con người và Website Tạp chí Khoa học Việt Nam trực tuyến - Vietnam Journals Online.

Tạp chí Nghiên cứu Con người được coi là diễn đàn khoa học, là địa chỉ trao đổi học thuật và công bố các kết quả nghiên cứu của các nhà khoa học, giảng viên, các nhà hoạch định chính sách và các nhà quản lí. Cho đến nay, Tạp chí Nghiên cứu Con người có mạng lưới cộng tác viên khá đa dạng, làm việc ở nhiều lĩnh vực khác nhau từ các viện/trung tâm nghiên cứu, các học viện, các trường cao đẳng/đại học cho đến các đơn vị/cơ quan/tổ chức hoạt động thực tiễn trong và ngoài nước.

Được xác định là một trong những tạp chí khoa học xã hội đa ngành, Tạp chí Nghiên cứu Con người được Hội đồng Chức danh giáo sư nhà nước công nhận công trình ở nhiều

KỈ NIỆM 20 NĂM RA SỐ TẠP CHÍ ĐẦU TIÊN (THÁNG 6/2002)

Tạp chí Nghiên cứu Con người 20 năm...

hội đồng ngành khác nhau. Hiện tại, Tạp chí Nghiên cứu Con người được Hội đồng Chức danh giáo sư nhà nước đưa vào Danh mục tạp chí khoa học được tính điểm các ngành, liên ngành như: Liên ngành Triết học - Xã hội học - Chính trị học (0,75 điểm), Liên ngành Sử học - Khảo cổ học - Dân tộc học (0,5 điểm), Liên ngành Văn hóa - Nghệ thuật - Thể dục thể thao (0,5 điểm), ngành Giáo dục học (0,5 điểm), Ngôn ngữ học (0,25 điểm). Đây chính là sự ghi nhận của các Hội đồng Chức danh giáo sư nhà nước nói riêng và của các nhà khoa học nói chung đối với những đóng góp của Tạp chí Nghiên cứu Con người trong thời gian qua. Với sự cố gắng không ngừng của tập thể Lãnh đạo và cán bộ Tạp chí trong suốt 20 năm qua, Tạp chí Nghiên cứu Con người nhiều năm liền được đánh giá hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Trong bối cảnh hiện nay, bên cạnh những thuận lợi, Tạp chí Nghiên cứu Con người cũng gặp nhiều thách thức. Do đó, trong giai đoạn tiếp theo, Tạp chí Nghiên cứu Con người cần: (i) tiếp tục phát huy những thành tựu đã đạt được; (ii) không ngừng nâng cao chất lượng các bài viết; (iii) từng bước đáp ứng các tiêu chuẩn theo tạp chí khoa học quốc tế; (iv) nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác tạp chí; (v) mở rộng mạng lưới cộng tác viên.

Trong 20 năm xây dựng và phát triển, Tạp chí Nghiên cứu Con người luôn bảo đảm thực hiện đúng tôn chỉ mục đích là nơi công bố những kết quả nghiên cứu lí luận và thực tiễn về con người và nguồn lực con người trong từng vùng lãnh thổ, trong nước và nước ngoài, nội dung của Tạp chí xoay quanh những vấn đề về con người và nguồn lực con người, phát hiện và đề xuất các giải pháp bồi dưỡng, giáo dục tài năng và nhân tài cho đất nước, phân tích các đặc trưng con người Việt Nam: truyền thống và hiện đại; lí giải mối quan hệ giữa con người và môi trường; con người với công nghệ, con người với văn hóa và văn minh, v.v..

Nhân dịp kỉ niệm 20 năm thành lập, Tạp chí Nghiên cứu Con người chân thành cảm ơn các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Viện Hàn lâm khoa học xã hội Việt Nam, các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Viện Nghiên cứu Con người qua các thời kì đã luôn ủng hộ và tạo điều kiện thuận lợi để Tạp chí trưởng thành và phát triển như hôm nay; xin chân thành cảm ơn các đồng chí nguyên là Tổng biên tập, Phó Tổng biên tập, các đồng chí chịu trách nhiệm xuất bản Tạp chí, các nhà khoa học là thành viên Hội đồng biên tập, các cán bộ đã từng công tác tại Tạp chí qua các thời kì đã có công lao to lớn đóng góp vào quá trình xây dựng và phát triển Tạp chí; xin chân thành cảm ơn các nhà khoa học/cộng tác viên đã cộng tác với Tạp chí trong suốt 20 năm qua.